

IZVJEŠTAJ

O FINANSIJSKOJ REVIZIJI MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2011. GODINU

Broj: 01-02/03-07-16-1-465/12

Sarajevo, juni 2012. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
II	NALAZI I PREPORUKE	5
	1. Uvod.....	5
	2. Postupanje po ranijim preporukama.....	6
	3. Sistem internih kontrola	7
	4. Budžet.....	9
	5. Finansijski izvještaji.....	10
	6. Pregled rashoda budžeta	10
	6.1. Tekući izdaci	10
	6.2. Kapitalni izdaci	19
	7. Bilans stanja.....	19
	8. Javne nabavke	21
	9. Prihodi.....	22
	10. Ostalo.....	22
	11. Korespondencija	25
III	PRILOG	26
	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA	26
	Izjava o odgovornostima rukovodstva	
	Pregled rashoda budžeta za 2011. godinu	
	Bilans stanja na 31.12.2011. godine	

I MIŠLJENJE REVIZORA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja i usklađenosti poslovanja sa odgovarajućim zakonima i propisima za godinu koja se završava 31. decembra 2011. godine u **Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH. Ova odgovornost uključuje i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške.

Pored odgovornosti za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima usklađene sa odgovarajućim zakonima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 12/06) i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima usljed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju osmišljavanja revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije koje su prikazane u finansijskim izvještajima, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonima. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi dobili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje

1. Kao što je navedeno pod tačkom 6.1. Izvještaja, pojedini izdaci po osnovu putnih troškova, upotrebe službenih vozila i usluga reprezentacije nisu potkrijepljeni odgovarajućim evidencijama i dokumentacijom na osnovu koje se može potvrditi namjensko trošenje sredstava.
2. Kao što je navedeno pod tačkom 6.1. Izvještaja, ugovori o djelu su zaključeni za obavljanje poslova koji su po opisu isti ili slični poslovima definisanim pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta.
3. Kako je navedeno pod tačkom 7. Izvještaja popis sredstava, obaveza i potraživanja nije izvršen u skladu sa važećim propisima.
4. Kao što je navedeno pod tačkom 8. Izvještaja nije osigurano blagovremeno provođenje procedura javnih nabavki za pojedine realizovane tekuće izdatke.

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značajnosti efekata koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u Osnovi za negativno mišljenje, finansijski izvještaji Ministarstva ne prikazuju fer i istinito stanje imovine i obaveza na 31. decembra 2011. godine i rezultate poslovanja i izvršenja budžeta za godinu koja se završila na navedeni datum u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima nisu bile u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonima i propisima, kako je navedeno u Osnovi za negativno mišljenje.

Sarajevo, 28.06.2012. godine

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Dževad Nekić

**ZAMJENICA
GENERALNOG REVIZORA**

Božana Trninić

II NALAZI I PREPORUKE

1. Uvod

Ministarstvo je osnovano Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine¹. Prema odredbama navedenog Zakona Ministarstvo je nadležno za:

- provođenje utvrđene politike BiH i razvoj međunarodnih odnosa u skladu sa stavovima i smjernicama Predsjedništva BiH;
- predlaganje stavova o pitanjima od interesa za vanjskopolitičke aktivnosti i međunarodni položaj BiH;
- zastupanje BiH u diplomatskim odnosima prema drugim državama, međunarodnim organizacijama i na međunarodnim konferencijama;
- praćenje stanja i razvoj međunarodnih odnosa BiH sa drugim državama, međunarodnim organizacijama i drugim subjektima međunarodnog prava i međunarodnih odnosa;
- predlaganje Predsjedništvu BiH uspostavljanja ili prekida diplomatskih ili konzularnih odnosa sa drugim državama;
- saradnja s međunarodnim organizacijama, predlaganje Predsjedništvu BiH učlanjenja odnosno učešća BiH u radu međunarodnih organizacija;
- organizovanje, usmjeravanje i koordinacija rada diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH u inostranstvu;
- pripremanje i organiziranje međunarodnih posjeta i susreta;
- pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma;
- vršenje poslova u vezi sa boravkom i zaštitom prava i interesa državljana BiH sa stalnim i povremenim boravkom u inostranstvu i domaćih pravnih lica u inostranstvu;
- praćenje međunarodnih ekonomskih kretanja i odnosa i obavješćavanje nadležnih organa o tome, kao i praćenje ekonomskih odnosa BiH sa pojedinim zemljama i regionima;
- podsticanje, razvijanje i koordinacija saradnje sa iseljeništvom iz BiH;
- pripremanje dokumentacije, analiza, informacija i drugih materijala za potrebe Predsjedništva BiH, Vijeća ministara i drugih organa nadležnih za provođenje vanjske politike.

Radom Ministarstva rukovodi ministar u saradnji sa zamjenikom ministra. Unutrašnja organizacija Ministarstva utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi ministar, a odobrava ga Vijeće ministara BiH. Poslovi iz nadležnosti Ministarstva obavljaju se u okviru osnovnih organizacionih jedinica u sjedištu u Sarajevu i u okviru 56 diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u inostranstvu, a čine ih ambasade, stalne misije pri međunarodnim organizacijama i generalni konzulati. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano je ukupno 658 radnih mjesta, od čega je 288 radnih mjesta u sjedištu Ministarstva i 370 radnih mjesta u DKP mreži.

¹ Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09

2. Postupanje po ranijim preporukama

Ured za reviziju institucija BiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2010. godinu o čemu je sačinjen Izvještaj o reviziji, te izrazio mišljenje sa rezervom na finansijske izvještaje i zakonitost poslovanja vezano za netačno iskazivanje pojedinih pozicija izdataka po odobrenoj strukturi, za izvršenje izdataka po osnovu plaća, putnih troškova, telefonskih usluga, upotrebe službenih vozila, usluga reprezentacije i ugovora o djelu, te za neuspostavljanje odgovarajućeg sistema javnih nabavki.

Pored navedenog skretanjem pažnje je ukazano na potrebu provođenja zaključaka Centralne popisne komisije Ministarstva i uspostavljanja odgovarajućeg sistema kontrole raspolaganja novčanim sredstvima, te na neizvjesnost u vezi sa potencijalnim obavezama.

Ministarstvu su predložene preporuke kojima se sugeriše preduzimanje određenih aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nepravilnosti u daljem poslovanju.

Ministarstvo je dostavilo odgovor Uredu saglasno članu 16. stav 3. Zakona o reviziji o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja slabosti i nedostataka koji su identifikovani u Izvještaju o reviziji za 2010. godinu.

Osvrtom na preporuke revizije date u Izvještaju o reviziji za 2010. godinu te uvidom u preduzete aktivnosti, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke:

- Izdaci su evidentirani shodno odobrenoj strukturi.
- Izvršen je sveobuhvatan popis novčanih sredstava.
- Ministarstvo nije objavilo iznos potencijalnih obaveza u zabilješkama uz finansijske izvještaje, a u vezi sa činjenicom da nisu propisana jedinstvena pravila vezana za praćenje i izvještavanje o potencijalnim obavezama budžetskih korisnika.

Preporuke čija je realizacija u toku:

- Zakon o vanjskim poslovima je i dalje u proceduri usvajanja, kao i novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.
- I pored poduzetih određenih mjera nije uspostavljen sistem internih kontrola koji osigurava dosljednu primjenu donesenih internih akata.
- Preduzete su određene aktivnosti na unaprjeđenju rada interne revizije, mada iste još uvijek nisu na zadovoljavajućem nivou.
- Služba za javne nabavke nije kadrovski popunjena na odgovarajući način.
- Preduzete su određene aktivnosti na rješavanju radno-pravnog statusa zaposlenika, ali je neophodno nastaviti sa unaprjeđenjem procesa zapošljavanja osoblja u smislu transparentnosti i javnosti postupka.
- Iako su preduzete mjere u cilju racionalizacije isplata stimulacija neophodno je preispitati kriterije vrednovanja rada u pojedinim komisijama.
- U cilju racionalizacije izdataka za mobilne telefone smanjeni su limiti potrošnje, ali još uvijek nisu definisani limiti za rukovodeće pozicije u Ministarstvu.
- Izvršeno je smanjenje limita potrošnje za reprezentaciju i broja zaposlenih koji koriste ovo pravo, međutim neophodno je uspostaviti efikasan sistem praćenja ovih izdataka.

- Smanjene su gotovinske isplate za pojedine troškove, ali je neophodno dalje unaprjeđenje procesa vezanog za blagajničko poslovanje.

Nerealizovane preporuke:

- Nije uspostavljen efikasan sistem praćenja izdataka vezanih za putne troškove i upotrebu službenih vozila.
- Nije posvećena dužna pažnja pitanju adekvatnog rješavanja zdravstvenog osiguranja zaposlenih u DKP mreži.
- I dalje se angažuje osoblje po ugovorima o djelu za obavljanje poslova koji su po opisu slični poslovima sistematizovanih radnih mjesta.
- Nisu provedene blagovremene procedure javnih nabavki za pojedine realizovane tekuće izdatke.
- Nisu ispoštovane preporuke Centralne popisne komisije vezane za pripremu i provođenje popisa stalnih sredstava.

Preporuke vezane za planiranje budžeta nisu mogle biti sagledane u reviziji za 2011. godinu zbog uslova u kojima je vršeno finansiranje institucija BiH.

3. Sistem internih kontrola ²

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima. Osnova za funkcionisanje sistema internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okruženja čiji je polazni osnov donošenje adekvatnih propisa i postavljanje adekvatne organizacione strukture.

Ministarstvo posluje na osnovu preuzetog zakona iz 1992. godine, što je jedan od otežavajućih faktora za postizanje programskih ciljeva i efikasno upravljanje javnim finansijama. Prema raspoloživim informacijama prijedlog novog Zakona o vanjskim poslovima je u proceduri usvajanja već par godina. Unutrašnja organizacija Ministarstva se utvrđuje Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji donosi ministar, a odobrava ga Vijeće ministara BiH. Prijedlog novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva je također u proceduri usvajanja već par godina.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji se uređuje organizaciona struktura i sistematizacija radnih mjesta sa opisom poslova i zadataka kao i ovlaštenja i nadležnosti svih zaposlenih. Ponovo skrećemo pažnju na činjenicu da važećom sistematizacijom radnih mjesta nije utvrđen tačan broj izvršilaca na pojedinim radnim mjestima po platnim razredima što pri podnošenju zahtjeva za budžet ostavlja prostor za planiranje viška sredstava na poziciji bruto plaća i naknada i prestrukturiranje tog odobrenog viška sredstava na ostale pozicije rashoda.

Također napominjemo da važećim propisima nisu precizno razgraničena radna mjesta diplomatsko-konzularne službe i ostala radna mjesta, tako da su u praksi svi zaposleni u Ministarstvu dobili status diplomatsko-konzularnog osoblja čime je omogućena velika fluktuacija zaposlenih i unaprjeđenja bez jasno definisanih pravila i kriterija, odnosno

² Sistem internih kontrola je jedinstven proces kojeg uvodi rukovodstvo i zaposleni institucije, a osmišljen je za pružanje razumnog uvjerenja da se u izvršavanju misije institucije postižu sljedeći opći ciljevi: efikasne poslovne operacije, pouzdano finansijsko izvještavanje, usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima i zaštita imovine.

bez precizno definisanih ovlaštenja, nadležnosti i odgovornosti. Navedeno se obrazlaže specifičnostima poslova i zadataka Ministarstva, potrebom za rotacijom zaposlenih u sjedištu i DKP mreži i izuzećem od primjene Zakona o državnoj službi za zaposlene u Ministarstvu.

Određeni broj slučajeva neažurne i neuredne računovodstvene dokumentacije, kao i pogrešnih knjiženja u poslovnim knjigama je posljedica kadrovske strukture, odnosno rasporeda nedovoljno stručnih i obučenih kadrova za obavljanje poslova vezanih za materijalno-finansijsko i konzularno poslovanje. Kada je riječ o računovodstvenim evidencijama potrebno je istaći da samo 19 diplomatsko-konzularnih predstavništava vrši direktan unos podataka u poslovne knjige na osnovu raspoložive dokumentacije, dok ostala predstavništva dostavljaju dokumentaciju u sjedište Ministarstva gdje unos podataka vrši Odsjek za finansije koji nije popunjen na odgovarajući način ni po broju ni po strukturi kadrova. Poseban problem predstavlja nepoštivanje rokova i pravila za dostavu dokumentacije u sjedište Ministarstva shodno internom Uputstvu o obradi i kretanju finansijske dokumentacije u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u smislu da u pojedinim slučajevima dostavljeni računi nisu prevedeni (prijevod opisa troška) na jedan od tri službena jezika, da dokumenti formalno i materijalno nisu ispravni i ovjereni potpisom odgovornog lica i sl., a što je potencijalni rizik za pogrešno iskazivanje izvršenja budžeta po pojedinim kategorijama rashoda.

Sve naprijed navedeno predstavlja visok rizik po pouzdano finansijsko izvještavanje, te stoga smatramo da je navedenim pitanjima potrebno posvetiti izuzetnu pažnju pri predlaganju izmjena normativnih akata

U nedostatku jedinstvenih pravila, za koje je nadležno Vijeće ministara BiH, kojima bi se riješila pitanja potrošnje određenih kategorija rashoda Ministarstvo je donijelo interne akte i propisalo interne procedure za praćenje izvršenja pojedinih izdataka. U cilju uspostavljanja efikasnijeg sistema internih kontrola i ušteda na pojedinim stavkama rashoda Ministarstvo je u toku 2011. godine izmijenilo određeni broj internih pravila (npr. smanjeni su limiti potrošnje za mobilne telefone i reprezentaciju). Iako je Ministarstvo donijelo interne akte i propisalo interne procedure za praćenje izvršenja pojedinih izdataka, konstatovali smo određene slabosti u sistemu internih kontrola u dijelu izdataka za plaće, putne troškove, telefonske i poštanske usluge, službena vozila, reprezentaciju, primarnu zdravstvenu zaštitu i ugovore o djelu (vidjeti tačku 6. Izvještaja). Također, Ministarstvo nije izvršilo odgovarajući popis sredstava, obaveza i potraživanja koji bi poslužio kao podloga za poređenje knjigovodstvenog i stvarnog stanja utvrđenog popisom (vidjeti tačku 7. Izvještaja). Sistem internih kontrola pokazuje slabost u procesu planiranja i blagovremenog provođenja procedura javnih nabavki (vidjeti tačku 8. Izvještaja).

Jedan od segmenata efikasnosti sistema internih kontrola je proces uspostavljanja funkcionalno nezavisne interne revizije, odnosno organizacione jedinice sa odgovarajućim ovlastima i djelokrugom rada. U Ministarstvu je uspostavljen Ured za reviziju, kao osnovna organizaciona jedinica u okviru koje je sistematizovano 7, a popunjeno 6 radnih mjesta. Tokom 2011. godine interna revizija je vršila kontrolu određenih procesa materijalno-finansijskog poslovanja Ministarstva (stalna sredstva, gotovina, plaće, naknade, službena vozila, poslovanje četiri diplomatsko-konzularna predstavništva itd.). Rad interne revizije u pojedinim slučajevima nije bio zasnovan na procedurama planiranja, izvršenja i izvještavanja u skladu sa revizionim standardima, ali interna revizija Ministarstva samostalno i u saradnji sa Centralnom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva finansija i trezora BiH preduzima aktivnosti na unaprjeđenju rada.

Neophodno je da Ministarstvo, shodno svojim nadležnostima, ponovo inicira donošenje odgovarajućih normativnih akata u cilju definisanja nadležnosti, organizacije, načina rada i rukovođenja, a sve u cilju efikasnosti poslovanja i pouzdanosti finansijskih izvještaja. Također, neophodno je uspostaviti sistem internih kontrola koji će obezbjediti dosljednu primjenu donesenih internih akata i propisanih internih procedura vezanih za materijalno-finansijsko poslovanje.

4. Budžet

- **Planiranje i izvršenje budžeta**

Ministarstvo je uputilo zahtjev Ministarstvu finansija i trezora BiH za dodjelu sredstava iz budžeta u visini od 56.624.267 KM (tekući izdaci 53.617.267 KM i kapitalni izdaci 3.007.000 KM). Međutim, zbog neusaglašenih stavova u vezi donošenja budžeta tokom cijele 2011. godine, ovaj zahtjev nije prošao proceduru redovnog usvajanja.

Finansiranje Ministarstva u 2011. godini realizovano je u skladu sa odlukama o privremenom finansiranju institucija BiH po kvartalima (četiri odluke), te Odlukom o operativnim mjerama za provođenje Odluke o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar-mart 2011. godine. Ove odluke su predviđale kvartalno raspolaganje u visini $\frac{1}{4}$ budžeta od iznosa odobrenog budžeta za 2010. godinu i to isključivo za tekuće izdatke bez kapitalnih izdataka.

Ministarstvo je tokom godine raspolagalo sa 54.368.000 KM budžeta za tekuće izdatke koliko je bilo maksimalno dozvoljeno po odlukama o privremenom finansiranju.

Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2011. godinu³ usvojen je tek po isteku fiskalne godine, odnosno u 2012. godini. Ovim Zakonom Ministarstvu su odobrena sredstva u visini izvršenja budžeta za 2011. godinu, odnosno u visini od 55.025.512 KM (tekući izdaci 53.218.520 KM i kapitalni izdaci 1.806.992 KM).

Ukupno izvršenje budžeta Ministarstva za tekuće izdatke za 2011. godinu iznosi 53.218.520 KM, što u odnosu na izvršenje za 2010. godinu predstavlja povećanje za 352.742 KM.

Kapitalni izdaci za 2011. godinu u iznosu od 1.806.992 KM odnose se na kupovinu objekta u Berlinu, kupovinu opreme i rezervisana sredstva po potpisanim ugovorima za opremanje i adaptaciju zgrade u Briselu.

Struktura odobrenog i izvršenog budžeta Službe po vrsti rashoda prikazana je u prilogu Izvještaja u Tabeli I – Pregled rashoda budžeta za 2011. godinu.

- **Planirani i realizovani programski zadaci**

Ministarstvo, kao organ uprave, je dužno Vijeću ministara BiH dostaviti Prijedlog programskih zadataka i Izvještaj o radu po strukturi koja se prikazuje kroz četiri cjeline (zakonodavne aktivnosti, međunarodni ugovori, evropske integracije i tematski dio) shodno propisanim Uputstvima⁴.

³ Službeni glasnik BiH, broj 12/12 od 14.02.2012. godine

⁴ Uputstvo o postupku pripreme programa rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 21/07)
Uputstvo o metodologiji izrade Izvještaja o radu Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, broj 96/09)

U prezentovanom Izvještaju o radu dat je detaljan pregled aktivnosti na realizaciji opštih pravaca vanjske politike vezanih za nestalno članstvo BiH u Vijeću sigurnosti UN (VS UN) za period 2010.-2011. godina, liberalizaciju viznog režima za građane BiH, daljnje približavanje punopravnom članstvu u NATO i EU, uspostavljanje diplomatskih odnosa sa zemljama članicama UN, saradnju sa susjednim zemljama i regionalnu saradnju. Također, dati su detaljni pregledi vezani za učešće u zakonodavnim aktivnostima pojedinih institucija Bosne i Hercegovine, za zaključivanje međunarodnih ugovora i za realizaciju zadataka u okviru evropskih integracija.

5. Finansijski izvještaji

Ministarstvo je, u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH,⁵ sačinilo godišnji finansijski izvještaj za 2011. godinu koji sadržava bilans stanja, pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava i pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi. Također, sastavni dio godišnjeg finansijskog izvještaja predstavlja analiza izvršenja budžeta koja je sastavljena u tekstualnom obliku.

Godišnji finansijski izvještaj predat je 07.03.2012. godine Ministarstvu finansija i trezora BiH. Po zahtjevu Ministarstva finansija i trezora BiH sačinjen je i naknadno dostavljen korigovani finansijski izvještaj za 2011. godinu (obraci: 6-Pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, 6/1-Pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi i 4/1-Pregled dinamike zapošljavanja).

6. Pregled rashoda budžeta

6.1. Tekući izdaci

- **Bruto plaće**

Ukupno ostvarene bruto plaće i naknade iz plaća iznose 24.903.590 KM (za sjedište 10.973.568 KM i DKP mrežu 13.930.022 KM). U 2011. godini je izvršenje ove pozicije veće za 819.111 KM ili 3% u odnosu na 2010. godinu, a posljedica je povećanja izdataka za plaće i naknade iz plaća u DKP mreži za 1.022.588 KM uz smanjenja istih u sjedištu Ministarstva za 203.477 KM. Ovi izdaci su planirani za 520 zaposlenih na nivou Ministarstva. Ukupan broj zaposlenih na dan 31.12.2011. godine iznosi 492 (za sjedište Ministarstva 232 i DKP mrežu 260).

Način obračuna plaća zaposlenih definisan je odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine⁶, Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine⁷ i Odluke o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje⁸.

⁵ Službeni glasnik BiH, broj 33/07

⁶ Službeni glasnik BiH, broj: 50/08, 35/09, 75/09

⁷ Službeni glasnik BiH, broj: 98/08

⁸ Službeni glasnik BiH, broj: 98/08

Krajem 2010. raspisan je javni konkurs za popunu 4 radna mjesta (1 kurir, 3 referenta za komunikacije i informatiku) u Sektoru za opće poslove, koji je okončan u aprilu 2011. prijemom kandidata koji su ispunjavali tražene uslove. Također u augustu 2011. je raspisan javni konkurs za popunu 7 radnih mjesta (6 u Sektoru za opće poslove u sjedištu i 1 korespondent u DKP mreži), koji je okončan krajem 2011. prijemom kandidata koji su ispunili uslove za prijem u radni odnos.

U postupku revizije je primijećeno da se pojedini zaposleni nakon prijema po javnim oglasima za rad u sjedištu Ministarstva vrlo brzo raspoređuju u DKP mrežu, a da se ta upražnjena radna mjesta u sjedištu Ministarstva uz saglasnost Agencije za državnu službu BiH popunjavaju kandidatima sa rezervne liste.

Analizom ostvarene sistematizacije radnih mjesta u Ministarstvu smo konstatovali da i dalje nije popunjena planirana sistematizacija (najvećim dijelom u Odsjeku za pravne, kadrovske i prevoditeljske poslove, Odsjeku za opće poslove, Odsjeku za finansije, Odsjeku za informatiku i komunikacije i drugo) što se kompenziralo angažmanom zaposlenih prema ugovorima o radu na određeno vrijeme i ugovorima o djelu za poslove iz opisa sistematizovanih radnih mjesta, a što se odražavalo na kvalitet i ažurnost obavljanja aktivnosti iz djelokruga rada Ministarstva. S obzirom da se o ovoj problematici govorilo u Izvještaju o reviziji Ministarstva vanjskih poslova BiH za 2010. kada je sa 31.12.2010. bilo angažovano 38 zaposlenika po ugovoru o radu na određeno vrijeme, Ministarstvo je preduzelo određene aktivnosti tako, da prema raspoloživim podacima, na dan 31.12.2011. nije bilo zaposlenika angažovanih prema ugovoru o radu na određeno vrijeme.

U cilju kvalitetnog obavljanja svih aktivnosti iz djelokruga rada Ministarstva neophodno je nastaviti sa unaprjeđenjem procesa zapošljavanja u smislu transparentnosti i javnosti postupka.

U postupku prethodne revizije uočena je specifičnost kod unosa plaća za DKP mrežu koja se ogleda u tome što se podaci iz šihne liste ne unose u sistem prema vrsti rada već se unosi samo kao redovan rad što predstavlja osnovicu za obračun poreza i doprinosa za zaposlenike DKP mreže. Potom se isplaćena neto plaća zaposlenicima DKP mreže knjiži samo kao neto plaća za redovan rad (konto 611111) tako da se nema uvida u stvarnu strukturu rada odnosno koliko su neto plaće za redovan rad, a koliko za naknade plaća (za vrijeme bolovanja, godišnjeg odmora, plaćenog odsustva i državnih i vjerskih praznika). Smatramo da je pojedinačno iskazivanje ovih naknada bitno zbog pravilnog evidentiranja, provođenja potrebnih analiza, te tačnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima.

Preporučujemo da Ministarstvo razmotri mogućnosti prilagođavanja programa za obračun plaća zaposlenih u DKP mreži kako bi bili osigurani podaci za tačno popunjavanje analitičkog obrasca broj 2-Pregled rashoda po ekonomskim kategorijama, koji je sastavni dio seta finansijskih izvještaja.

Stimulacija: Krajem 2011. izvršena je isplata stimulacija za 40 zaposlenih u neto iznosu od 48.374 KM na godišnjem nivou, a u rasponu od 400 do 4.700 KM, također na godišnjem nivou. Predmetne isplate su izvršene na osnovu angažmana zaposlenih u komisijama za javne nabavke, za popis imovine i obaveza, za prijem zaposlenika i imenovanje počasnih konzula, te za postignute izvanredne rezultate rada u Komisiji za izradu Pravilnika u provođenju Zakona o zaštiti ličnih podataka u Ministarstvu vanjskih

poslova, za rad u Ekspertnom timu za izradu prijedloga u vezi primjene i provođenja Sporazuma o pravnom položaju snaga (PfP SOFA) i za rad s agentom Vijeća ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava vezano za staru deviznu štednju. Od ukupno isplaćene stimulacije, 13.736 KM ili 28 % se odnosi na isplate članovima Zajedničke radne komisije za provedbu Aneksa "B" Sporazuma o pitanjima sukcesije bivše SFRJ. Podsjećamo da je ova isplata vršena kontinuirano od 2008., a prema internoj odluci o isplati stimulaciji, također iz 2008.

Iako je na značajne, a u nekim slučajevima i kontinuirane isplate stimulacija ukazivano i preporučivano u izvještajima o reviziji finansijskih izvještaja Ministarstva za 2009. i 2010. i dalje postoji potreba za definisanje i pridržavanje jasnih kriterija za isplatu stimulacija za navedene radne aktivnosti zaposlenih, a u vezi sa činjenicom stalne potrebe štednje i racionalnog trošenja budžetskih sredstava.

Preporučujemo Ministarstvu da učini dodatne napore na utvrđivanju preciznih mjerila za vrednovanje izvanrednih rezultata rada, te da preispita način utvrđivanja iznosa naknade za rad u komisijama za javne nabavke. Također je potrebno preispitati kontinuirane isplate stimulacije od 2008. godine, a prema internoj odluci iz 2008. godine u cilju racionalnog trošenja budžetskih sredstava.

Plaće zaposlenih se obračunavaju shodno odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine i Odluke o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje.

- **Naknade troškova zaposlenih**

Naknade troškova zaposlenih ostvarene tokom 2011. godine iznose 12.189.284 KM (za sjedište 984.763 KM i za DKP mrežu 11.204.521 KM). Najznačajnije naknade odnose se na prijevoz sa posla i na posao 417.587 (za sjedište 183.460 KM i za DKP mrežu 234.127 KM), topli obrok 1.846.631 KM (za sjedište 402.692 KM i za DKP mrežu 1.443.939 KM), naknade troškova smještaja dužnosnika 8.632.078 KM (za sjedište 17.885 KM i DKP mrežu 8.614.193 KM), odvojeni život 13.481 KM, regres 292.994 KM, dječiji dodatak 551.225 KM, ostale naknade 175.354 KM i drugo.

Naknade troškova smještaja dužnosnika: Na ovoj poziciji je iskazan iznos od 8.632.078 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se od ovog iznosa 17.885 KM odnosi na smještaj dužnosnika u sjedištu Ministarstva (za pozicije zamjenika ministra, savjetnika u kabinetu ministra i pomoćnika ministra) dok se 8.614.193 KM odnosi na troškove smještaja (najma stambenog prostora) u DKP mreži, u skladu sa Pravilnikom o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-ima BiH, a prema kojem naknade za najam stambenog i garažnog prostora za šefa DKP-a se odobravaju do 80% njegove plaće, kao i za ostala radna mjesta u DKP-ima do 70% plaće zaposlenika (vozač-domar, konzularni radnik I i II, ataše, I-III sekretar, savjetnik konzul i ministar savjetnik).

Naknade za dječiji dodatak: Naknada za dječiji dodatak je ostvarena u iznosu od 551.925 KM, a odnosi se na isplaćene dodatke na plaću na osnovu pojedinačnih rješenja Ministarstva za djecu (starosne dobi od 6 do 26 godina) koja borave u zemlji gdje je roditelj raspoređen na posao. Također se ostvaruje i dodatak na školovanje djece koja borave u zemlji prijema na vrijeme trajanja mandata roditelja.

Ostale naknade: Na ovoj poziciji je iskazana realizacija u iznosu od 175.354 KM, a odnosi se na dodatak za supružnika šefa DKP-a u visini 20% osnovice za obračun plaće na ime aktivnosti supružnika u zemlji prijema.

Naknade troškova zaposlenih su isplaćene shodno odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH i pratećim podzakonskim aktima kojima su regulisana prava na iste u Sjedištu, te na osnovu odredbi Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine za DKP mrežu.

- **Putni troškovi**

Ukupno ostvareni putni troškovi iznose 1.790.086 KM, a odnose se na putne troškove u zemlji (67.309 KM) i putne troškove u inostranstvu (1.722.777 KM).

Upućivanje na službeni put u Ministarstvu se odvija bez postojanja plana i programa službenih putovanja kao i bez postojanja adekvatnog mehanizma praćenja stvarnih potreba, prepoznavanja svrhe do konačnog odobravanja i realizacije službenih putovanja. U okviru putnih troškova evidentna su pojedina putovanja određenog broja službenika po ambasadama Bosne i Hercegovine čije efekte putovanja nismo mogli identifikovati. Na izvršenim putnim nalogima uočena su i neadekvatna pravdanja kako svrhe putovanja tako i pojedinih troškova nastalih na službenom putu. Izvještaji sa službenih putovanja su veoma šturi bez obrazloženja i eventualnih postignutih efekata. Plaćanja troškova vezanih za službena putovanja vršena su uglavnom preko blagajne.

Putni troškovi u zemlji: U okviru troškova službenih putovanja u zemlji konstatovano je plaćanje dnevnica i troškova smještaja za vikend vozaču zamjenika ministra, odnosno navedeno lice vikendom prima 3 dnevnice u ukupnom iznosu od 150 KM i plaćaju se troškovi smještaja u hotelu za tri noćenja 351 KM što u ukupno iznosi 501 KM za jedan vikend. Ostatak troškova službenih putovanja u zemlji se odnosi na seminare, simpozije i okrugle stolove vezane za rad Ministarstva.

Putni troškovi u inostranstvu: Na pregledanom uzorku putnih naloga u inostranstvo utvrđene su česte promjene datuma službenog putovanja nakon odobrenja ovlaštene osobe, neprilaganje pozivnih pisama uz putne naloge tako da se ne može pratiti opravdanost i mehanizam odobrenja (npr. predavanja u SAD, putovanja u pratnji delegacija), komisijska putovanja u cilju rješavanja pojedinih problema u ambasadama čiji su troškovi značajniji od postignutih efekata (npr. spor u Beču čiji je iznos oko 50.000 KM, troškovi odlaska troje službenika u dva navrata oko 9.500 KM), česta putovanja pojedinih službenika kao navodna pratnja diplomatskoj pošti, zamjena i ispomoć u pojedinim ambasadama (troškovi veći od 4.000 KM po licu), pravdanje troškova reprezentacije uz putne troškove bez obrazloženja svrhe i evidentno pojedinačno konzumiranje hrane i pića.

Neophodno je da Ministarstvo uspostavi pouzdan mehanizam praćenja službenih putovanja i putnih troškova, i s obzirom na stvarnu funkciju i zadatke institucije potrebno je sačiniti plan i program putovanja koji će biti osnovni pokazatelj svrsishodnosti putovanja, očekivanih efekata i rezultata do konačnog odobravanja i realizacije službenih putovanja.

Također se preporučuje Ministarstvu da donošenjem decidnih internih propisa definiše jasan opseg (vrstu) troškova koji se priznaju uz putne naloge kao i jedinstven način pravdanja i priznavanja nastalih troškova.

S obzirom na veliki obim plaćanja putnih troškova preko blagajne potrebno je ubuduće troškove smještaja u zemlji plaćati žiralnim putem uz narudžbenicu, te sagledati mogućnost žiralnog plaćanja navedenih troškova i u inostranstvu.

- **Izdaci telefonskih i poštanskih usluga**

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga ostvareni su u iznosu od 1.518.000 KM (za sjedište Ministarstva 494.094 KM i za DKP mrežu 1.468.591 KM), a prema sljedećoj strukturi: fiksni telefoni 744.833 KM, mobilni telefoni 286.108 KM, izdaci za internet 181.766 KM i izdaci za poštanske usluge 305.242 KM.

Troškovi mobilnih telefona: Na osnovu interne Odluke o troškovima korištenja mobilnih telefona, koja je u primjeni od 01.09.2011., pravo na naknadu troškova službenih mobilnih telefona imaju: ministar i zamjenik ministra (bez ograničenja), sekretar Ministarstva (250 KM), pomoćnici ministra (150 KM), savjetnici (120 KM), šef kabineta zamjenika 2 broja (150 KM), šefovi odsjeka (100 KM), ambasador at large (120 KM), načelnici odjela (100 KM) i vozači (50 KM). Ministarstvo ima u korištenju ukupno 68 brojeva mobilnih telefona od kojih 7 brojeva koristi ministar (bez ograničenja), zamjenik ministra (2 broja bez ograničenja), sekretar ministarstva 2 broja sa ograničenjem od 250 KM za svaki broj i ostali korisnici imaju na raspolaganju po jedan broj. Odlukom je predviđeno da razliku ostvarenih troškova u odnosu na dozvoljenu naknadu snosi lice koje je koristilo mobilni telefon.

Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su 2011. realizovani troškovi mobilnih telefona u iznosu od 286.108 KM od čega u sjedištu Ministarstva 147.100 KM ili 51 % ukupnih troškova mobilnih telefona. S obzirom da je u Izvještaju o reviziji Ministarstva za 2010. preporučeno da se utvrde ograničenja potrošnje na svim nivoima odgovornosti i uspostavi efikasna kontrola nad ovim izdacima u cilju racionalne potrošnje budžetskih sredstava, došlo je do relativnog smanjenja limita potrošnje mobilnih telefona od 01.09.2011. osim što i dalje pozicije ministra i zamjenika ministra nemaju ograničenje predmetne potrošnje.

Potrošnja mobilnih telefona se prati mjesečno i neopravdana prekoračenja se nadoknađuju iz plaća zaposlenog na koga se isto odnosi. Međutim, uočeno je da su i u 2011. kao i u 2010. pravdana pojedina nastala prekoračenja odobrenih limita na osnovu internih odluka u kojima se uglavnom kao razlog pravdanja navodi povećani obim poslovnih aktivnosti izvan sjedišta Ministarstva kao i prekovremenog rada i rada u dane vikenda. Odobreno je oko 3.700 KM prekoračenja potrošnje, od čega 1.500 KM jednom zaposleniku.

Uvažavajući preduzete aktivnosti na uspostavljanju kontrole nad izdacima za korištenje mobilnih telefona, preporučujemo da Ministarstvo konačno utvrdi ograničenja potrošnje na svim nivoima odgovornosti, te da preispita prekoračenja koja se odobravaju kao opravdana, kako ista ne bi izgubila smisao i dovela do neracionalne potrošnje budžetskih sredstava.

- **Nabavka materijala**

Izdaci za nabavku materijala su ostvareni u iznosu od 401.638 KM (za sjedište Ministarstva 107.151 KM i DKP mrežu 294.487 KM). Značajni izdaci se odnose na nabavku uredskog materijala (264.934 KM), sitnog inventara (56.325 KM), materijala za čišćenje (38.411 KM) itd.

Uvidom u dokumentaciju u sjedištu Ministarstva smo konstatovali da su izdaci za uredski materijal realizovani u iznosu od 80.211 KM, a da su nabavke istog vršene od dobavljača na osnovu okvirnog sporazuma koji je važio do 31.12.2010. Tokom 2011. je pokrenuta procedura izbora dobavljača, ali nije okončana do završne revizije.

- **Tekuće održavanje vozila i izdaci za gorivo**

Izdaci za tekuće održavanje vozila iskazani su u iznosu od 275.046 KM, a izdaci za gorivo u iznosu od 422.075 KM.

Prema raspoloživim podacima troškovi održavanja vozila u sjedištu Ministarstva zaključno sa 31.12.2011. godine iznose 67.377 KM za 28 vozila u upotrebi, dok troškovi održavanja vozila u DKP mreži iznose 207.669 KM za ukupno 109 automobila koji se nalaze u upotrebi. Uvidom u račune za održavanje vozila utvrđeno je da uz iste nije priložena prateća dokumentacija odnosno nema zahtjeva za servisiranje, kao ni odobrenja nadležne službe što ukazuje na slabost internih kontrola i sistema praćenja troškova vezanih za servisiranje i održavanje vozila.

Održavanje vozila u sjedištu Ministarstva se vršilo u servisima sa kojima Ministarstvo nema sklopljene ugovore za vršenje usluga servisiranja. Od firmi koje vrše servisiranje vozila kupovane su i gume bez provođenja procedura nabavke i postojanja ugovora o nabavci guma. Ministarstvo je provelo proceduru ugovaranja nabavke goriva u sjedištu, a pregledom računa od izabranog dobavljača pored plaćanja troškova za utrošeno gorivo uočena su plaćanja i usluga pranja vozila odnosno korištenja autopraonice.

Uvidom u putne naloga za službena motorna vozila utvrđeno je da se evidencije o korištenju vozila ne vode uredno i ažurno, odnosno u većini slučajeva nedostaju podaci o pređenim kilometrima, relacija, kao i podaci o prosječnoj potrošnji goriva na kraju svakog mjeseca. Putni nalozi su većinom neuredni i nepregledni tako da se iz istih ne mogu jasno i pouzdano pratiti troškovi vezani za upotrebu motornih vozila. Analizom putnih naloga utvrđeno je da se pojedini nalozi uopće ne dostavljaju odnosno ne razdužuju u Odsjeku nadležnom za evidencije i praćenje upotrebe službenih vozila. Evidencije o korištenju vozila su nepotpune i neažurne zbog nepopunjavanja potrebnih elemenata definisanih u putnom nalogu što u krajnjoj liniji predstavlja nepoštovanje internih propisa i onemogućavanje praćenje racionalne i namjenske upotrebe službenih vozila.

Pravo korištenja vozila 24 sata dnevno za 10 lica (ministra, zamjenika ministra, sekretara, šefove kabineta, pomoćnike ministra i glavnog inspektora) u sjedištu Ministarstva u 2011. godini bilo je utvrđeno internim Pravilnikom. U februaru 2012. godine donesene su izmjene i dopune Pravilnika o uslovima i načinu korištenja vozila u Ministarstvu vanjskih poslova BiH kojima je utvrđeno da pravo korištenja službenih vozila 24 sata dnevno imaju ministar i zamjenik ministra, a ostala lica po odobrenju ministra.

Uvažavajući donesene instrukcije kojima se nastojao pojasniti i urediti način upotrebe motornih vozila i vođenje evidencija ponovo se preporučuje Ministarstvu da što hitnije preduzme aktivnosti u cilju sređivanja kompletnog procesa upotrebe službenih vozila. Shodno tome neophodno je što jasnije i detaljnije definisati način upotrebe službenih vozila, obavezu vođenja evidencija, uspostaviti sistem internih kontrola, kao i obavezu striktnog pridržavanja donesenih internih propisa.

- **Unajmljivanje imovine i opreme**

Izdaci za unajmljivanje imovine i opreme su realizovani u iznosu od 5.339.874 KM. U okviru navedene grupe rashoda najveći dio se odnosi na unajmljivanje prostora i zgrada (613 611) koji je u posmatranom periodu realizovan u iznosu od 5.182.906 KM. Najveći dio ovih izdataka se odnosi na zakup ambasada i rezidencija, gdje proces zakupa provodi komisija. Na svaki ugovor o zakupu Pravobranilaštvo BiH daje mišljenje.

Ministarstvo u sjedištu ima sklopljena dva ugovora o zakupu poslovnog prostora sa istim zakupodavcem u istoj zgradi i to na II spratu za prostor površine 543 m² po cijeni od 10 KM/m² bez PDV-a i na III spratu za prostor površine 543 m² po cijeni od 20 KM/m² bez PDV-a. Režijski troškovi se obračunavaju shodno procentu izdatih kvadratnih metara prostora, a troškovi održavanja i čišćenja poslovnih prostorija padaju na teret zakupca. U sjedištu Ministarstva je zakupljen i garažni prostor za 19 vozila, a ukupna cijena na mjesečnom nivou iznosi 3.040 KM.

S obzirom na značajnu veličinu iznajmljenog poslovnog prostora (1086 m²) u sjedištu, sagledati stvarnu neophodnost potrebnog prostora u smislu redukovanja potrebne kvadrature i smanjenja troškova po navedenom osnovu.

- **Ugovorene usluge**

Izdaci za ugovorene usluge ostvareni su u iznosu od 4.019.332 KM. Najznačajniji troškovi se odnose na usluge reprezentacije (758.990 KM), usluge primarne zdravstvene zaštite (1.217.079 KM), ugovore o djelu (215.631 KM), ugovore za privremene i povremene poslove (1.437.030 KM) itd.

Usluge reprezentacije: Izdaci za usluge reprezentacije su ostvareni u iznosu od 758.990 KM (za sjedište 198.292 KM i DKP mrežu 560.698 KM). Internom Odlukom o reprezentaciji u objektu Ministarstva vanjskih poslova i Odlukom o reprezentaciji izvan objekta Ministarstva vanjskih poslova je definisano pravo, način korištenja i visina sredstava za reprezentaciju.

U cilju postupanja po preporukama revizije iz 2010. i Pisma rukovodstvu iz prethodne revizije za 2011. Ministarstvo je krajem septembra 2011. donijelo novu Odluku o reprezentaciji u objektu Ministarstva prema kojoj su smanjeni mjesečni limiti potrošnje, a pravo na istu na mjesečnom nivou imaju ministar (700 KM), zamjenik ministra (550 KM), sekretar Ministarstva (500 KM). Međutim, u periodu do donošenja navedene interne odluke pravo na reprezentaciju je imalo oko 47 zaposlenih u sjedištu Ministarstva u rasponu od 100 KM za rukovodioca Odsjeka do 700 KM za ministra.

Analizom izdataka za reprezentaciju u sjedištu Ministarstva je konstatovano da se iznos od 64.000 KM ili 30 % odnosi na internu reprezentaciju ili reprezentaciju u objektu sjedišta Ministarstva. Predmetne usluge pruža Služba za zajedničke poslove koja ispostavlja mjesečne račune. Prekoračenja utvrđenih limita potrošnje usluga reprezentacije se prate i uredno odbijaju od plaće zaposlenog. Ograničenja i kontrola korištenja reprezentacije unutar objekta u sjedištu Ministarstva se provode formalno. Smatramo da svrha interne reprezentacije nije u svim slučajevima jasna i da se uglavnom svodi na svakodnevno konzumiranje pića i napitaka zaposlenih u granicama utvrđenih limita bez odgovarajućih obrazloženja u funkciji kojih službenih sastanaka su nastali.

Reprezentacija izvan objekta Ministarstva u većini slučajeva ima namjenu za organiziranje poslovnih ručkova poslije određenih protokolarnih sastanaka koji se održavaju u određenim restoranima uz prethodnu rezervaciju na osnovu narudžbenice.

Računi reprezentacije na službenim putovanjima su plaćani putem biznis kartice (oko 10.000 KM) ili su odobravani i naplaćivani iz blagajne uz prilaganje računa reprezentacije sa službenih putovanja prilikom pravljenja putnih naloga (oko 11.000 KM). Reprezentacija plaćena na ova dva načina uglavnom nema jasnu svrhu nastalog troška u veza sa službenim aktivnostima Ministarstva.

Internom odlukom je definisana mogućnost korištenja usluga VIP salona na službenim putovanjima u inostranstvo. Realizacija ovih usluga se knjiži na usluge reprezentacije i u tekućoj godini su ostvarene u iznosu oko 9.000 KM.

Na poziciji usluga reprezentacije su knjiženi i izdaci za poklone. Naime, oko 25.000 KM je isplaćeno dvjema zlatarskim radnjama na ime nabavke reprezentativnih poklona, uglavnom suvenira sa prepoznatljivim motivima, a za određene protokolarne posjete stranih zvaničnika.

Na osnovu gore navedenog konstatovali smo da su preduzete određene aktivnosti u smislu relativnog smanjenja limita reprezentacije i broja zaposlenih koji koriste ovo pravo. Međutim, svrha predmetnih izdataka je i dalje upitna u pojedinim slučajevima i prema našem mišljenju ostavlja prostor za dalju racionalizaciju.

Preporučujemo da se nastavi sa racionalizacijom troškova reprezentacije u objektu Ministarstva u cilju svođenja istih samo na potrebne troškove i u funkciji poslovnih aktivnosti. Kod reprezentacije izvan objekta Ministarstva uspostaviti također racionalno trošenje s posebnim akcentom na pravljenje reprezentacije plaćene biznis karticom ili refundiranje troškova reprezentacije uz druge troškove službenog putovanja prilikom pravljenja putnog naloga.

S obzirom na kontinuiranu nabavu poklona od istih dobavljača više godina, a bez provedene procedure javnih nabava skrećemo pažnju na potrebu preduzimanja aktivnosti na rješavanju istih shodno važećim propisima.

Usluge primarne zdravstvene zaštite: Izdaci za usluge primarne zdravstvene zaštite ostvareni su u iznosu od 1.217.079 KM. Izvršenje na ovoj poziciji je veće za 173.455 KM u odnosu na 2010. Ovi izdaci se odnose na zaposlene u DKP mreži u zemljama sa kojima Bosna i Hercegovina nema potpisan bilateralni sporazum o zdravstvenom osiguranju, a dijelom su i posljedica i neriješenih problema ino osiguranja sa zemljama sa kojima su sukcesijom preuzeti ugovori o zdravstvenom osiguranju. Pravo na usluge

primarne zdravstvene zaštite je regulisano odredbama Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine. Napominjemo da je za ovu problematiku data preporuka u Izvještaju o reviziji Ministarstva za 2010., ali ne možemo potvrditi da je ista realizovana.

Preporučujemo Ministarstvu da preduzme sve aktivnosti po pitanju adekvatnog rješavanja zdravstvenog osiguranja zaposlenih u DKP mreži u cilju racionalne i namjenske potrošnje budžetskih sredstava.

Ugovori o djelu: Ukupni izdaci na osnovu ugovora o djelu iznose 215.631 KM, od čega su isti realizovani u sjedištu Ministarstva u iznosu od 214.483 KM ili 99 % ukupnih izdataka za ove namjene. Revizijom smo konstatovali da je izvršenje na ovoj poziciji veće za 98.000 KM u odnosu na 2010. i ukazuje na kontinuiran rast u odnosu na ranije godine.

Prema prezentiranim podacima, tokom 2011., 57 lica je angažovano na osnovu ugovora o djelu za poslove koji su, prema našem mišljenju, isti ili slični poslovima iz opisa sistematizovanih radnih mjesta, iako je u obrazloženju radne tabele br.7 navedeno da predmeti iz ugovora o djelu nisu bliski opisu sistematizovanih radnih mjesta. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su isplate vršene za aktivnosti slaganja i evidentiranja prispjele pošte iz DKP-a, izrade izvještaja za 2010., u Analizi i planiranju (sa 4 lica sklopljen ugovor o djelu, a isplaćeno tokom godine ukupno oko 31.000 KM), izrade spiskova svih zaposlenih u sjedištu Ministarstva i DKP mreži (za 2 lica oko 10.300. KM, a od kojih je jedna angažovana kontinuirano u 2011.), izrade godišnjeg finansijskog izvještaja za 2010. (oko 6.200 KM), izrada godišnjeg finansijskog izvještaja za 2011. (oko 6.000 KM), zavođenje pošte i telefonsko komuniciranje u kabinetu pomoćnika ministra, priprema sjednica kolegija i parlamenta za ministra (15.911 KM), razvrstavanje i arhiviranje finansijske dokumentacije, usklađivanje rada pisarnice, tehnička pomoć pri izradi tendera javnih nabava i drugo.

Iako je u Izvještaju revizije Ministarstva za 2010. preporučeno da se izdaci za ugovore o djelu racionaliziraju, u 2011. je evidentna tendencija porasta predmetnih izdataka i to na poslovima koji su po svojoj suštini isti ili slični poslovima iz djelokruga sistematizovanih radnih mjesta.

Preporučujemo da se angažovanje po ugovorima o djelu detaljno preispita i da se sve aktivnosti iz djelokruga osnovne djelatnosti Ministarstva prerasporede na odgovarajući način u cilju racionalnog trošenja budžetskih sredstava.

Ugovori za privremene i povremene poslove: Izdaci za privremene i povremene poslove realizovani su u iznosu od 1.437.030 KM. Ovi izdaci se odnose na angažman lokalnog osoblja u DKP mreži shodno odredbama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva i Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da su predmetni ugovori zaključeni sa 86 lica, a poređenjem sa istim izdacima u 2010. konstatovali smo da je ostvareno smanjenje za iznos od 368.000 KM.

6.2. Kapitalni izdaci

Ukupni kapitalni Izdaci ostvareni tokom 2011. godine iznose 1.806.991 KM. Izdaci se odnose na nabavku zgrada (1.130.783 KM), opreme (317.998 KM) i rekonstrukciju i investiciono održavanje (358.210 KM).

Ministarstvo je u finansijskim izvještajima iskazalo raspoloživa novčana sredstva po osnovu višegodišnjih kapitalnih ulaganja, prenesena iz 2010. godine, u iznosu od 5.726.651 KM. Dio u iznosu od 4.800.000 KM se odnosi na sredstva namijenjena za nabavku objekata u Berlinu, Beogradu i Zagrebu, a preostali dio u iznosu od 926.651 KM se odnosi na sredstva namijenjena za adaptaciju i opremanje zgrade u Briselu za potrebe Misije BiH pri EU i Ambasade BiH.

Za nabavku zgrade u Berlinu su realizovana sredstva u iznosu od 1.130.783 KM, a za opremanje i adaptaciju zgrade u Briselu su utrošena ili rezervisana sredstva po potpisanim ugovorima u iznosu od 676.208 KM.

7. Bilans stanja

Ukupna aktiva Ministarstva iskazana je u iznosu od 49.063.778 KM, a odnosi se na novčana sredstva (6.713.537 KM), kratkoročna potraživanja (332.193 KM), kratkoročne plasmane (1.823.434 KM), finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama (525.051 KM), kratkoročna razgraničenja (2.004.415 KM), stalna sredstva (37.636.211 KM) i dugoročne plasmane (28.937 KM).

Ukupna pasiva Ministarstva iskazana je u iznosu od 42.332.871 KM, a odnosi se na kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima (1.316.044 KM), obaveze po osnovu vrijednosnih papira (2.192 KM), obaveze prema zaposlenim (1.396.374 KM), finansijske i obračunske odnose sa drugim povezanim jedinicama (9.227 KM), kratkoročna razgraničenja (1.972.823 KM) i izvore sredstava (37.636.211 KM).

- **Kratkoročna potraživanja**

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 332.193 KM, a najvećim dijelom se odnose na ostala potraživanja (178.302 KM), potraživanja po osnovu viška rashoda (67.372 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (17.202 KM). S obzirom da se predmetna salda prenose kao početna stanja iz ranijeg perioda neophodno je izvršiti analizu istih kao i odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama.

- **Kratkoročni plasmani**

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu od 1.823.434 KM, a najvećim dijelom se odnose na date depozite za zakup poslovnih prostora i stanova zaposlenih u diplomatsko-konzularnim predstavništvima. Ministarstvo je izvršilo analizu salda iskazanih na predmetnim kontima i konstatovalo da se u okviru istih nalaze određena potraživanja za koja je procijenjeno da je značajno smanjena mogućnost naplate, te je izvršena ispravka vrijednosti u iznosu od 283.409 KM.

- **Kratkoročna razgraničenja**

Kratkoročna razgraničenja iskazana u okviru aktive najvećim dijelom se odnose na negativne kursne razlike (1.786.918 KM), a u okviru pasive na pozitivne kursne razlike (1.468.190 KM).

Budući da se budžetska sredstva Ministarstvu odobravaju u fiksnom iznosu u KM, a finansiranje DKP mreže obavlja u valutama zemalja prijema javlja se potreba obračuna kursnih razlika zbog promjene kursa pojedinih valuta. Smatramo da je neophodno razmotriti pitanje evidentiranja kursnih razlika s aspekta primjene važećih računovodstvenih načela, a samim tim i s aspekta uticaja na izvršenje budžeta.

Također napominjemo da je u okviru aktivnih vremenskih razgraničenja potrebno analizirati potražni saldo (535.756 KM) na pozicijama razgraničenih prihoda, kao i saldo (202.351 KM) na poziciji sravnjenja razgraničenih rashoda i prihoda za MVP iz ranijeg perioda.

- **Stalna sredstva**

Na poziciji sredstava u pripremi iskazan je saldo u iznosu od 1.867.646 KM, a najvećim dijelom se odnosi na različite vrste ulaganja u objekat u sjedištu Ministarstva u toku 2006., 2007. i 2008. godine.

Neophodno je da Ministarstvo izvrši detaljnu analizu salda na naprijed navedenim kontima, te da u koordinaciji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH izvrši odgovarajuća knjiženja u poslovnim knjigama u cilju pouzdanog finansijskog izvještavanja.

- **Popis sredstava, obaveze i potraživanja**

U cilju provođenja godišnjeg popisa imovine, obaveza i potraživanja, Ministarstvo je donijelo interne akte (odluku o popisu, uputstvo i plan vršenja popisa, rješenje o imenovanju komisija za popis i dr.), te u tom smislu poduzelo određene aktivnosti. Međutim, uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da u tekućoj godini nije izvršen sveobuhvatan popis tako da nije bilo moguće u potpunosti izvršiti usklađivanje stanja izraženog u poslovnim knjigama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Shodno odredbama Pravilnika o računovodstvu budžeta institucija Bosne i Hercegovine i Uputstva o vršenju popisa imovine i obaveza budžetskih korisnika-institucija BiH na dan 31.12. tekuće godine budžetski korisnici najmanje jednom godišnje usklađuju stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom). Popisom se utvrđuje stvarno stanje stvari, materijalnih i sličnih prava, potraživanja i obaveza na dan 31. decembar tekuće godine. Nakon razmatranja izvještaja o izvršenom popisu i donošenja potrebnih odluka neophodno je izvršiti odgovarajuća knjiženja u cilju svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.

Kada je riječ o popisu stalnih sredstava konstatovano je da Ministarstvo nije preduzimalo aktivnosti po preporukama Centralne popisne komisija iz 2009. i 2010. godine (nisu provedene odluke o otpisu, nisu propisane jasne procedure u procesu

prijema i stavljanja u upotrebu novonabavljenih stalnih sredstava, kao i u procesu kretanja stalnih sredstava između organizacionih jedinica i sl.). U tekućoj godini nije izvršen sveobuhvatan popis stalnih sredstava tako da nije bilo moguće u potpunosti uporediti knjigovodstveno i stvarno stanje.

Popis potraživanja i obaveza vrši se na osnovu otvorenih stavki u knjigovodstvu, s tim što komisija za popis treba da provjeri, utvrdi i cijeni uzroke tih otvorenih stavki, njihovu realnost i dr., a kako je to definisano važećim propisima. Iako je Odsjek za finansije preduzeo određene aktivnosti u cilju pripreme ovog dijela popisa komisije nisu u potpunosti postupile na naprijed opisan način nego su u pojedinim slučajevima samo konstatovala da je potrebno izvršiti uvid u finansijsku dokumentaciju kako bi se utvrdilo stvarno stanje potraživanja i obaveza, te preporučile da se u koordinaciji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH riješi pitanje salda na pojedinim kontima.

Također, uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatovano je da rokovi, propisani internim aktima za dostavljanje izvještaja pojedinih popisnih komisija, nisu ispoštovani, što je dovelo do toga da je Izvještaj Centralne popisne komisije usvojen 27.02.2012. godine, te stoga donesene odluke o načinu knjiženja inventurnih razlika, rashodovanju stalnih sredstava i sl. nisu mogle biti proknjižene u poslovnim knjigama do roka propisanog za predaju godišnjih finansijskih izvještaja.

Posljedica navedenog je da nije u potpunosti postignuta osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja pozicija sredstava, obaveza i potraživanja i usklađivanje stanja izraženog u poslovnim knjigama s tim stvarnim stanjem čime se dovodi u pitanje tačnost predmetnih pozicija iskazanih u finansijskim izvještajima.

U cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka Ministarstvo je u martu 2012. godini donijelo odluke o formiranju Komisije za popis osnovnih sredstava i usklađivanje sa knjigom osnovnih sredstava prema preporukama Centralne popisne komisije i Komisije za praćenje realizacije preporuka Centralne popisne komisije. Također, zbog uvođenja novog programa za evidenciju stalnih sredstava na nivou institucija BiH u 2011. godini izvršeno je djelimično prilagođavanje postojeće evidencije zahtjevima tog programa, a započete aktivnosti su nastavljene u 2012. godini.

Preporučujemo Ministarstvu da nastavi sa započetim aktivnostima i preduzme dodatne mjere koje će osigurati potpunost, sveobuhvatnost i pravovremenost svih popisnih aktivnosti u cilju pouzdanog finansijskog izvještavanja.

8. Javne nabavke

Cijeneći potrebe za ugovaranjem roba, radova i usluga u Ministarstvu i značajnost iznosa sredstava koji se troši putem javnih nabavki, može se zaključiti da proces javnih nabavki nije sistematski uređen i dugogodišnji je problem koji se kontinuirano nastavio u 2011. godini. Ministarstvo je u toku 2011. godine uspjelo provesti određeni broj procedura koje su provedene u duhu zakona, međutim i dalje je prisutan problem nezavršavanja procedura ugovaranja u toku godine, a konstantno su vršene nabavke roba i usluga za potrebe Ministarstva kao što je održavanje vozila, pranje vozila, uredski materijal, hotelski smještaj, pokloni i dr.

Složen i neorganizovan sistem javnih nabavki je evidentan pri ugovaranju potreba DKP mreže, gdje se od predstavništva do predstavništva prikupljaju tri ponude za određenu

nabavku i šalju na odobrenje u sjedište što u velikoj mjeri komplikuje proces nabavki u smislu efikasnosti kao i ekonomičnosti takvog načina ugovaranja i nabavke.

Ako se u obzir uzme činjenica da je poslove javnih nabavki, izradu tenderske dokumentacije i ugovaranje vodilo lice koje je angažovano po ugovoru o djelu jasno se može identifikovati kompletna sistemska neorganizovanost i nefunkcionalnost procesa nabavki u Ministarstvu.

Neophodno je da Ministarstvo izvrši detaljnu analizu kompletnog procesa javnih nabavki i preduzme konkretne aktivnosti koje će doprinijeti uspostavljanju sistemski organizovanog procesa javnih nabavki sa svim elementima zakonitosti i funkcionalnosti.

Također se preporučuje Ministarstvu da u saradnji sa Agencijom za javne nabavke BiH, ugovaranja potreba diplomatsko-konzularnih predstavništva pokuša izvršiti shodno dobrim evropskim praksama u cilju postizanja zadovoljavajuće efikasnosti i ekonomičnosti nabavki kao i osiguranja nesmetanog funkcionisanja DKP mreže.

9. Prihodi

Ministarstvo ostvaruje prihode po osnovu obavljanja konzularnih poslova koji obuhvataju zaprimanje i obradu zahtjeva za izdavanje pasoša, izdavanje putnih listova, izdavanje viza, ovjeru potpisa, rukopisa i prepisa, izdavanje potvrda o carinskim olakšicama itd. Relevantnim propisima definisana je visina naknada, odnosno administrativnih taksi, način uplate i transfera sredstava na Jedinostveni račun trezora. Prihode evidentira Ministarstvo finansija i trezora BiH u okviru konsolidovane Glavne knjige trezora.

Interna revizija Ministarstva je konstatovala određene slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola u procesu naplate prihoda (u pojedinim slučajevima ne postoje dokumenti na osnovu kojih bi se pouzdano mogao utvrditi ukupan broj zaduženih putnih listova i stikera za vize, ne postoje evidencije o utrošenim stikerima viza i gotovinskim uplatama, na uplatnicama nije moguće vidjeti na koga se odnose niti na koju vrstu usluga i sl.), te dala određene preporuke za rješavanje predmetnog pitanja.

Neophodno je da Ministarstvo analizira proces naplate prihoda, donese odgovarajuća uputstva i osigura adekvatno praćenje realizacije u cilju da se na pouzdan način može kontrolisati i utvrditi visina ostvarenih prihoda.

10. Ostalo

- Programi posebnih namjena

SEE-ERA.NET: Raspoloživa sredstva po ovom programu u iznosu od 4.093 KM prenesena su iz 2010. godine u 2011. godinu. U toku 2011. godine nije bilo promjena po ovom programu, te su neutrošena sredstva u navedenom iznosu prenesena u budžet za 2012. godinu.

Evakuacija BH državljana iz Libije: Odlukom Vijeća ministara BiH odobrena su sredstva iz tekuće budžetske rezerve u iznosu od 245.126 KM u svrhu plaćanja čarter letova za evakuaciju državljana Bosne i Hercegovine iz ratom zahvaćene Libije. Plaćeni troškovi su evidentirani u okviru programa posebne namjene.

- **Donacije**

Ministarstvo je u 2011. godini raspolagalo sa doniranim novčanim sredstvima u iznosu od 608.670 KM. Radi se o redovnim donacijama za pokriće dijela troškova Ambasada BiH u Abu Dabiju, Ankari i Kuvajtu.

U glavnoj knjizi Ministarstva iskazani su prihodi od novčanih donacija i isti su uključeni u zbirni obrazac 2-Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama. Međutim, Ministarstvo je propustilo da sačini pojedinačne obrasce broj 2 za rashode neposredne potrošnje i za rashode po programima posebnih namjena (što uključuje namjenska sredstva od novčanih donacija i grantova i sl.), a kako je to propisano instrukcijama Ministarstva finansija i trezora BiH za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta.

Neophodno je u koordinaciji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH riješiti pitanje načina evidentiranja pokrića tekućih izdataka iz novčanih donacija i načina iskazivanja istih u finansijskim izvještajima.

- **Potencijalne obaveze**

Prema raspoloživim podacima Ministarstvo je tužena strana u sudskim sporovima iz radno-pravnih odnosa, a ukupan iznos potraživanja je oko 1.215.000 KM. Pravobranilaštvo BiH zastupa Ministarstvo u ovim predmetima, a obaveze izmiruje Ministarstvo finansija i trezora BiH sa pozicije direktnih transfera sa Jedinственог računa trezora. Imajući u vidu činjenicu da Ministarstvo nije jedini učesnik u ovom procesu, te da nisu precizno definisane obaveze i odgovornosti svih učesnika, a koje su prije svega vezane za način izvještavanja o pokrenutim i realizovanim sporovima, konačan ishod po ovom pitanju se zasada ne može utvrditi.

- **IT revizija**

Ministarstvo ima kompleksan i prostorno raspoređen informacioni sistem koji se sastoji od više fizički i logički odvojenih segmenata, sa različitim tipovima komunikacija i baza podataka. Sprovođenje svih planiranih aktivnosti u 2011. godini bilo je limitirano nedovoljnim budžetskim sredstvima kao i činjenicom da nije došlo do promjene sistematizacije te popunjavanja Odsjeka stručnim ljudima, naročito u dijelu koji se odnosi na pozicije sa VSS-om. Nedostatak budžetskih sredstava može izazvati određene rizike sa aspekta funkcionalnosti i održivosti, a svakako sprječava mogućnost daljeg razvoja.

Prethodno u određenim segmentima poslovanja izaziva poteškoće, u smislu kreiranja detaljnih opisa podsistema i cjelokupnog sistema, te planova daljeg razvoja istih. I pored navedenog Odsjek za informacioni sistem i komunikacije je uspio proširiti informacioni sistem. Implementiran je sistem za izdavanje biometrijskih putnih isprava u pet diplomatsko-konzularnih predstavništava BiH, sistem upravljanja dokumentima i dio sistema integralne zaštite.

Revizijom je utvrđeno da ne postoji kreirana strategija razvoja informacionog sistema kao ni plan sigurnosti sistema. Postupak testiranja ispravnosti rezervnih kopija se ne provodi. Sistem za upravljanje dokumentima je implementiran na platformi koja je potpuno virtuelizovana. Ministarstvo koristi licenciran Microsoft softver na radnim stanicama i serverima, kao i licenciran antivirusni softver TrendMicro.

Kako bi unaprijedili postojeći informacioni sistem Ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- Izvršiti analizu postojećeg hardvera i napraviti prijedlog za znavljanje serverske opreme i pravovremeno unaprjeđenje postojeće platforme.
- Razmotriti mogućnosti popunjavanja Odsjeka za informatiku i telekomunikacije, čime bi se stvorili preduslovi za kreiranje potrebnih i detaljnih procedura i opisa vezanih za rad sistema, kao i mogućnosti kvalitetnijeg održavanja i daljeg razvoja sistema. Prethodno bi rezultovalo smanjenjem rizika funkcionalnosti i održivosti sistema.
- Nastaviti projekat izgradnje i povezivanja informacionih sistema diplomatsko-konzularnih predstavništava u skladu sa planom.
- Kreirati i usvojiti strategiju razvoja informacione tehnologije, te istu u potpunosti uskladiti sa poslovnim ciljevima organizacije.
- Kreirati plan sigurnosti sistema u okviru koga bi trebalo definisati fizičke i logičke principe zaštite kao dijelove sigurnosnog upravljanja informacionim sistemom. Usvojiti Disaster Recovery procedure i omogućiti periodično provođenje postupka testiranja ispravnosti rezervnih kopija kako bi povećali nivo sigurnosti rada informacionog sistema.
- Nastaviti projekat modernizacije virtuelizacijom postojećih segmenata informacionog sistema (domen kontroler, e-mail, ...) po prioritetima.
- Iskoristiti pogodnosti ESA ugovora i pravo na korištenje Microsoft Forefront Endpoint Protection antivirusnih licenci, te time smanjiti troškove za navedenu uslugu.

Računovodstveni sistem za poslovanje mreže diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) funkcioniše tako što se za 19 DKP-a vrši učitavanje podataka dostavljenih iz DKP-a, dok se podaci za preostala DKP-a unose u Ministarstvu. Proces učitavanja podataka u ISFU, započinje dostavom prazne xls tabele u DKP, koja se u DKP-u popunjava i elektronskim putem dostavlja u Ministarstvo. Ministarstvo zatim vrši prebacivanje dostavljenog xls fajla na radnu stanicu za pristup ISFU na kojoj se vrši učitavanje podataka iz xls fajla kroz ADI aplikaciju u ISFU. Procedura učitavanja zahtijeva da se kroz ADI aplikaciju svako polje iz zaglavlja tabele pojedinačno čekira, a zatim se markiraju svi podaci iz tijela tabele, kopiraju i prebacuju u ADI fajl, nakon čega sistem dodjeljuje novi jedinstven ID broj. Na osnovu dodijeljenog ID broja dalje se u ISFU sistemu provjeravaju, rezervišu, odobravaju i knjiže unesena sredstva. Pored dosta ručnih radnji koje operateri vrše prilikom učitavanja podataka u ISFU kroz ADI aplikaciju, obrada podataka se vrši i na prilično zastarjelim konfiguracijama što usporava rad.

Mišljenja smo da treba uraditi dodatnu automatizaciju ADI aplikacije kako bi se xls fajl koji se dobije iz DKP-a mogao direktno učitati u ISFU. Time bi smanjili broj ručnih radnji operatera prilikom učitavanja podataka i mogućnost greške, a ubrzali bi proces obrade podataka. S tim u vezi Ministarstvo treba zajedno sa Ministarstvom finansija i trezora BiH iznaći najbolje rješenje i unaprijediti

postojeću ADI aplikaciju. Preporučujemo i zamjenu starih radnih stanica i instalaciju novih računara za potrebe unosa u ISFU kako bi unaprijedili ovaj segment poslovanja.

11. Korespondencija

Ministarstvo nije u ostavljenom roku dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2011. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2011. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Mirsada Sijamić, viši revizor

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Miro Galić, viši revizor

U reviziji učestvovali:

Nada Laco, revizor

Dragan Vukajlović, revizor

Slaviša Vuković, IT revizor

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta

Dragoljub Kovinčić, viši revizor

III PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I IZJAVA O ODGOVORNOSTIMA

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Ministarstvo) dužno je da osigura da finansijski izvještaji za 2011. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH („Službeni glasnik BiH broj 61/04 i 49/09), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 33/07) i Pravilnikom o računovodstvu budžeta institucija BiH (Protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-St4-16-1810/05 od 30.05.2005. godine). Rukovodstvo je također obavezno da postupa u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2011. godinu (Službeni glasnik BiH broj 12/12) i pratećim uputstvima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja i rezultate poslovanja Ministarstva.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvataju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije.
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi;

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 22.03.2012

Ministar

Zlatko Lagumdžija

Pregled rashoda budžeta za 2011. godinu

Naziv institucije: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	53.218.520	0	53.218.520	53.218.513	100
Bruto plaće i naknade	24.903.591		24.903.591	24.903.590	100
Naknade troškova zaposlenih	12.189.285		12.189.285	12.189.284	100
Putni troškovi	1.790.087		1.790.087	1.790.086	100
Izdaci telefonskih i pošt.usluga	1.518.000		1.518.000	1.517.999	100
Izdaci za energiju i kom. usluge	1.402.957		1.402.957	1.402.956	100
Nabavka materijala	401.638		401.638	401.638	100
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	607.643		607.643	607.643	100
Unajmljivanje imovine i opreme	5.339.874		5.339.874	5.339.874	100
Izdaci za tekuće održavanje	558.703		558.703	558.703	100
Izdaci za osiguranje	487.409		487.409	487.408	100
Ugovorene usluge i druge usluge	4.019.333		4.019.333	4.019.332	100

2. Kapitalni izdaci	1806992	0	1.806.992	1.806.991	100
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina	1130783		1.130.783	1130783	100
Nabavka opreme	317.999		317.999	317.998	100
Nabavka ostalih stalnih sreds.			0		
Rekonstrukcija i inves.održ.	358.210		358.210	358.210	100

3. Tekući grantovi	249.219	0	249.219	245.126	98
	245.126		245.126	245.126	100
	4.093		4.093	0	0

I Ukupno (1+2+3)	55.274.731	0	55.274.731	55.270.630	100
II Prosječan broj zaposlenih					

4. Novčane donacije			0	0	

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo dana 22.03.2012. godine.

Ministar:

Bilans stanja na 31.12.2011. godine

Naziv institucije: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Tabela II

Opis	31.12.2010	31.12.2011.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat.potraživanja, razgraničenja i zalihe	11.252.482	11.398.630	101
Novčana sredstva	6.536.338	6.713.537	103
Kratkoročna potraživanja	390.893	332.193	85
Kratkoročni plasmani	1.901.578	1.823.434	96
Interni finansijski odnosi	674.354	525.051	78
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja	1.749.319	2.004.415	115
2. Stalna sredstva	37.523.650	37.665.148	100
Stalna sredstva	47.681.505	49.457.739	104
Ispravka vrijednosti	10.186.792	11.821.528	116
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	37.494.713	37.636.211	100
Dugoročni plasmani	28.937	28.937	100
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	48.776.132	49.063.778	101

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	4.935.590	4.696.660	95
Kratkoročne tekuće obaveze	1.713.448	1.316.044	77
Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	2.192	2.192	
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	1.356.654	1.396.374	103
Interni finansijski odnosi	7.753	9.227	119
Kratkoročna razgraničenja	1.855.543	1.972.823	106
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	37.494.712	37.636.211	100
Izvori sredstava	37.494.712	37.636.211	100
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	42.430.302	42.332.871	100
------------------------------	-------------------	-------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.8. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je ove izvještaje odobrilo dana 22.03.2012. godine

Ministar: